

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**

Gfv.IX.30.550/2007/4.szám

**A Magyar Köztársaság Nevében !**

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a felszámoló által képviselt felperesnek dr. Szűcs Viktor által képviselt alperes ellen kölcsön megfizetése iránt a Fővárosi Bíróságnál 16.G.41.470/2005. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.252/2007/5. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson kívül meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.252/2007/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg a államnak 2,500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

**I n d o k o l á s :**

A peres felek által 2002. november 15-én megkötött kölcsönszerződésben rögzítettek szerint a felperes vállalta, hogy legkésőbb 2002. december 31-ig 81 millió forint összegű kölcsönt folyósít az alperesnek, az alperes pedig arra kötelezte magát, hogy a kölcsönösszeget a megjelölt ügyleti kamatokkal együtt legkésőbb 2004. június 30-áig visszafizeti a felperesnek. A kölcsön visszafizetésének biztosítékaul az alperes vételi jogot engedett a tulajdonát képező, a szerződés mellékletében megjelölt - ÁFA-val együtt összesen 89,500.000 Ft értékű - műszaki berendezéseken azzal, hogy a felperes a vételi jogát írásban a szerződés aláírását

követő 3 éven belül, de legkorábban a visszafizetési határidő lejártát követően, és csak a visszafizetés elmulasztása esetén jogosult gyakorolni. Az opciós vételár összegét 81 millió forintban határozták meg, melybe a fennálló kölcsöntartozás összege beszámít.

Az elsőfokú bíróság 20. sorszámú ítéletében a felperes kölcsön tartozás megfizetésére irányuló keresetének túlnyomórészt helyt adva az alperest 81 millió forint és ennek 2004. július 1-jétől járó kamatai megfizetésére kötelezte, az ezt meghaladó késedelmi kamatkövetelést pedig elutasította.

Az első fokú ítélet szerint a felperes 2002. december 4-éig összesen 81 millió forint kölcsönt folyósított, ennek visszafizetését az alperes elmulasztotta, ezért az alperes köteles a kölcsöntartozás, valamint a késedelembe eséstől számított késedelmi kamatok megfizetésére. Álláspontja szerint az alperes védekezése során előadottak hitelt érdemlő bizonyítása elmaradt. Az alperes által csatolt 2004. október 29-én kelt okiratok - az alperes jogi képviselője által a felperes felszámolóbiztosához írott levél, valamint az alperes által kiállított meghatalmazás - nem voltak alkalmasak az alperes azon állításának bizonyítására, hogy a felperes ténylegesen élt vételi jogával és hogy ténylegesen birtokba vette a vételi jog tárgyát képező műszaki berendezéseket. Az alperes ugyan mindezek bizonyítására indítványozta K. R.-nek - az alperes volt ügyvezetőjének - tanúkénti meghallgatását is, erre azonban nem kerülhetett sor. Ez a tanú egészségügyi problémái miatt nem tudott megjelenni a 2006. november 20-ai tárgyaláson, a későbbiekben pedig "nem kereste" jelzéssel, majd "elköltözött" jelzéssel érkeztek vissza a bíróságra a részére megküldött idézések. Miután az alperes csak a 2007. április 5-ére kitűzött utolsó első fokú tárgyalás előtti napon jelentette be K. R. új címét - holott ennek közlésére a bíróság már 2007. február 16-án kézbesített végzésével az alperest felhívta, - a bíróság a Pp. 3.§ (4) bekezdésének alkalmazásával mellőzte a K. R. meghallgatására vonatkozó indítvány teljesítését.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az első fokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyta.

A másodfokú ítélet indokolása szerint az alperes maga sem állította, hogy a felperes írásban élt volna - ahogy azt a kölcsönszerződés kikötötte - vételi jogával, azt pedig csak állította, de bizonyítani nem tudta, hogy az ingóságokat a felperes ténylegesen birtokba vette volna. Az alperes arra hivatkozott, hogy az átadást maga az alperes "hajtotta végre" 2004. október 29-én a 10/A/3. sorszám alatt csatolt levél és meghatalmazás közlésével, de ebben a levélben az alperes jogi képviselője a tulajdonba adás lehetőségét kizárva csak a műszaki berendezések birtokba adását ajánlotta fel és az alperes akkori ügyvezetője, K. R. által 2004. október 29-én kiállított meghatalmazás is csak az eszközök

birtokbavételére jogosította fel a felperes felszámolóját azzal, hogy a meghatalmazás "a tulajdoni helyzetet nem változtatja meg". K. R. ügyvezető tanúkénti meghallgatásának mellőzésével nem követett el az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést, mert a bíróság 8 napos határidőt biztosított K. R. ügyvezető lakcímének bejelentésére, a lakcím bejelentésére pedig csak két hónappal később került sor. Helyesen alkalmazta tehát az elsőfokú bíróság a Pp. 141.§ (6) bekezdésében írtakat, és megalapozottan kötelezte a Ptk. 523.§ (1) bekezdése alapján az alperest a kölcsöntartozás megfizetésére.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatásának elrendelését kérte. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az alperes a csatolt levelekből kitűnően 2004. október 29-én átadta a felperesnek a műszaki berendezéseket, továbbá, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértően mellőzte a korábban általa is indokoltnak tartott K. R. tanú meghallgatását az átadás körülményei tekintetében. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság 18. sorszámú végzése szerint az alperesnek a kézbesítéstől számított 8 napon belül, de legkésőbb a tárgyaláson kellett bejelentenie a korábbi lakóhelyéről elköltözött K. R. új címét. Az alperes ennek a felhívásnak határidőn belül eleget tett, mert már egy nappal a kitűzött tárgyalás előbb bejelentette K. R. új lakcímét, és figyelemmel arra is, hogy az új lakcímet a tanú külföldi tartózkodása miatt csak 2007. március végén ismerhette meg, felróható késedelme fel sem merülhet. Ilyen körülmények között nem volt helye a Pp. 146.§ (6) bekezdés alkalmazásának, a bizonyítás lefolytatásának mellőzése sértette a Pp. 8.§ (2) és 3.§ (4) bekezdésében írtakat is.

A felperes annak hangsúlyozása mellett, hogy az alperes kölcsöntartozását nem fizette meg, a biztosítékként lekötött ingóságok pedig sem a felperes tulajdonába, sem a felperes birtokába nem kerültek, a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A jogerős ítélet nem jogszabálysértő, a felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Ptk. 275.§ (1) bekezdése szerint, ha a tulajdonos másnak vételi jogot (opciót) enged, a jogosult a dolgot egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja. Jelen esetben a kölcsönszerződésben rögzítettek alapján a felperes a szerződéskötéstől számított 3 éven belül egyoldalú írásbeli nyilatkozattal gyakorolhatta vételi jogát, ami azt jelenti, hogy a felperesnek legkésőbb 2005. november 15-éig kellett az alperessel közölnie a vételi jog gyakorlásáról szóló írásbeli nyilatkozatot. Mivel a vételi jog gyakorlásán alapuló tulajdonszerzés származékos tulajdonszerzésnek minősül, a perbeli

műszaki berendezések átruházásához - a Ptk. 117.§ (2) bekezdésében írt kogens rendelkezés folytán - a birtokba adásra is szükség volt.

Jelen esetben a felperes tagadta, de maga az alperes sem állította, hogy a felperes 2005. november 15-éig eljuttatta volna az alpereshez a vételi jog gyakorlására vonatkozó írásbeli nyilatkozatát, ilyen írásbeli nyilatkozat létezésére a rendelkezésre álló iratok közül semmi nem utalt. 2004. október 29-én csupán az történt, hogy az alperes jogi képviselője eljuttatta a felperes felszámolójának K. R. alperesi ügyvezető teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazását, melyben felhatalmazta a felszámolóbiztost arra, hogy birtokba vegye az alperes tulajdonában álló, és az alperes által bérelt raktárban lévő "eszközöket" azzal, hogy azok továbbra is az alperes tulajdonában maradnak. E 2004. október 29-ei keltezésű iratokból azonban nem következik az sem, hogy a felperes ennek alapján ténylegesen átvette volna az ingóságokat. Egyébként a fellebbezési eljárás során csatolt, a felszámolóbiztos és K. R. által is aláírt 2004. november 8-ai emlékeztető is ennek ellenkezőjét bizonyítja, ugyanis a raktárban tárolt "eszközöket" a peres felek beazonosíthatatlannak minősítették és azt is rögzítették, hogy a felperes felszámolója azokat nem szándékozik birtokba venni.

K. R. tanúkénti meghallgatását az alperes az ingóságok átadásának körülményeire nézve kérte, ugyanakkor maga az alperes az átadás körülményeiről semmiféle állítást nem fogalmazott meg, kizárólag a 2004. október 29-ei levél, illetve meghatalmazás alapján állította, hogy az átadás 2004. október 29-én megtörtént.

Annyiban egyetért a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelemben írtakkal, hogy az elsőfokú bíróság 18. sorszámú végzése értelmében az alperesnek legkésőbb a 2007. április 5-ére kitűzött tárgyaláson kellett bejelentenie K. R. új lakcímét, és mivel e felhívásnak az alperes már 2007. április 4-én eleget tett, a mulasztás tényét annak ellenére nem lehet megállapítani, hogy a 18. sorszámú végzés kézbesítése már 2007. február 16-án megtörtént. A jogerős ítéletben írtakkal szemben tehát az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértéssel mellőzte K. R. tanúkénti meghallgatását azon a címen, hogy a bizonyítási indítvány az alperesnek felróható okból elkésetten került előterjesztésre. Ez az eljárási szabálysértés azonban az ügy érdemi elbírálására nem hatott ki, mert a bíróság a Pp. 3.§ (4) bekezdése alapján akkor is mellőzheti a bizonyítást, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A Pp. 167.§-a szerint, ha a fél tényállításait tanúkkal kívánja bizonyítani meg kell jelölnie a bizonyítani kívánt tényeket. A Ptk. 375.§-a alapján a jogilag releváns tény, amelyet az alperesnek kellett volna bizonyítania az volt, hogy a felperes az alpereshez címzett nyilatkozatával kijelentette, hogy a vétel tárgyát megvásárolja. E nélkül a felek között a Ptk. 365.§-ában írt adásvételi szerződés nem jött létre és a vételi jog jogosultja nem köteles sem a dolgot

átvenni, sem a vételárat beszámítás útján teljesíteni. A Ptk. 117.§-ának (2) bekezdése szerint a tulajdonjog megszerzéséhez a dolog átadása sem vezethet, ha az átadásnak nincsen a tulajdonjog átruházására irányuló jogcíme. Az alperes 10. sorszámú beadványából is kitűnően biztosíték jogcímén kívánta az ingóságokat a felperes birtokába adni. A vételi jog azonban a birtokbavételre nem kötelez és nem is jogosít. A vételi jog jogosultja maga döntheti el, hogy a kikötött vételár ellenében az ingóságokat megvásárolja-e. Ha ilyen nyilatkozatot nem tesz, a kötelezett nem igényelheti, hogy a vétel tárgyából a jogosult a követelését kielégítse. A dolog átadásának a körülményeire vonatkozó bizonyításnak nincsen jogi jelentősége. Arra nézve viszont, hogy a felperes megtette-e, mikor, milyen körülmények között a vételi jogot gyakorló nyilatkozatát, az alperes tényállítást nem tett. A tanú meghallgatásának mellőzése tehát indokolt volt, a rendelkezésre álló iratok alapján egyértelmű, hogy a kereset megalapozott volt.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az alperes eredménytelen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, ezért a Pp. 270.§ (1) bekezdése és 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdés és az 1990. évi CXIII. törvény 50.§ (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2008. február 5.

**Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s. k. a tanács elnöke,  
Dr. Lőrincz Györgyné s. k. előadó-bíró,  
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s. k. bíró**

A kiadmány hitelül:

( Hajdu Mihályné )  
bíróági írnok